

ชื่อโครงการ พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ในปี 2560 มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 11.3 ล้านคน หรือ 16.7% ของจำนวนประชากรทั้งหมด คาดประมาณว่าในปี 2564 หรือ อีก 3 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์” ซึ่งประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2559) รัฐบาลได้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564 ให้มีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยเฉพาะมิติด้านสุขภาพซึ่งเป็นประเด็นที่ท้าทาย เนื่องจากผู้สูงอายุมีโรคเรื้อรังหลายโรค และมีปัญหาที่พบบ่อย (Common Geriatric Syndrome) เช่น ทก้ม หูผกษาการ กลั้นปัสสาวะไม่ได้ นอนไม่หลับ เปราะบาง และปัญหาด้านความจำและการเรียนรู้ เป็นต้น อาการเหล่านี้จะกระทบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ (ศกุนตลา อนุเรื่อง, 2560) อีกทั้งแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุดูแลสุขภาพ ป้องกันการเจ็บป่วยและดูแลตนเองเบื้องต้น และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผลการสำรวจประชากรสูงวัยเมื่อปี 2557 พบว่าผู้สูงอายุร้อยละ 50 เป็นโรคเรื้อรัง ความดันโลหิตสูง และเบาหวาน และปฏิบัติกิจกรรมประจำวันด้วยตนเองไม่ได้ ร้อยละ 4 ของผู้สูงอายุวัยปลายต้องการผู้ดูแลแต่ไม่มีผู้ดูแล (ปราโมทย์ ประสาทกุล, 2559) ในจำนวนนี้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงระดับรุนแรงมีจำนวนมากถึง 100,000 คน อีกทั้งแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง พ.ศ. 2557-2561 มุ่งเน้นเพิ่มกำลังคนด้านสุขภาพในการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มนี้ในชุมชนและต้องได้รับการสนับสนุนเพิ่มพูนศักยภาพในการดูแล (สปสช, 2557)

ภาควิชาการพยาบาลรากฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตระหนักเห็นความสำคัญถึงแนวโน้มดังกล่าวจึงวางแผนจัดบริการวิชาการเชิงรุกเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ และเครือข่ายการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการดูแลผู้สูงอายุให้มากขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อีกทั้งเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการดูแลผู้สูงอายุทั้งในและต่างประเทศ และเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล คณาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ และบุคลากรที่สนใจงานด้านผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์

1. สร้างเสริมศักยภาพผู้สูงอายุในชุมชนเพื่อป้องกันหรือจัดการกับปัญหาที่พบบ่อยในชุมชน
 2. สร้างเสริมศักยภาพพยาบาลผู้เชี่ยวชาญในการดูแลผู้สูงอายุและผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่บ้านและผู้สูงอายุโดยใช้ระบบสารสนเทศ Social Media Facebook ของ สูงวัยสาย Strong เครือข่ายการดูแลผู้สูงอายุไทย และ Gero Nurse Society
 3. เป็นศูนย์กลางด้านการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการของคณาจารย์ และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์
- วิชา พยญศ 603 การปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และสูงอายุ หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และสูงอายุ